

Такризи

мукарризи расмӣ, номзади илмҳои фалсафа, Бердиёрова Гулбарг Ибодуллоевна ба диссертатсияи Холов Фаррух Начмиддинович дар мавзӯи «Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон: таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 6.3.7 - Фалсафаи иҷтимоӣ

Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсияи Холов Фаррух Начмиддинович «Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон: таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 6.3.7- Фалсафаи иҷтимоӣ пурра мувофиқат менамояд.

Мубрами мавзӯи таҳқиқ. Дар заминаи равандроҳои муосири ҷаҳонишавӣ ва густариши муносибатҳои бозорӣ, фарҳанги бозаргонӣ (фарҳанги иқтисодӣ) ба унсuri муҳими рушди ҷомеа табдил меёбад. Хусусан барои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар марҳилаи ташаккули иқтисоди бозорӣ қарор дорад, нақши он бисёр назаррас мебошад. Ин мафҳум танҳо ба рафтору одатҳои иқтисодӣ маҳдуд намешавад, балки маҷмӯи арзишҳои ахлоқӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангиро дар бар мегирад, ки ғайрияти инсонро дар фазои бозор муайян ва танзим мекунанд.

Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун як унсuri муҳими шуури ҷамъиятӣ ба ташаккули муносибатҳои нави иқтисодӣ ва иҷтимоӣ мусоидат мекунад. Он дар худ на танҳо малака ва таҷрибаи пешбурди ғайрияти соҳибқориҳо таҷассум менамояд, балки низоми арзишҳоеро дар бар мегирад, ки ба шаффофият, рақобати солим, масъулият ва эътимоди мутақобила таъяс мекунанд. Маҳз ҳамин омилҳо метавонанд заминаи устувори рушди иқтисодӣ ва суботи иҷтимоиро таъмин намоянд.

Дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон, рушди фарҳанги бозаргонӣ бо зарурати мутобиқ намудани арзишҳои анъанавӣ ба талаботи иқтисоди муосир алоқаманд аст. Аз як тараф, арзишҳои миллӣ, аз қабилӣ адолат, ростқавлӣ ва ҳамбастагӣ метавонанд ба ташаккули муҳити солими бозорӣ мусоидат намоянд. Аз тарафи дигар, норасоии маърифати иқтисодӣ ва ҳуқуқӣ, инчунин таъсири баъзе унсурҳои муносибатҳои ғайрирасмӣ метавонанд раванди ташаккули ин фарҳангро суст намоянд. Аз нигоҳи фалсафӣ, фарҳанги бозаргонӣ масъалаи таносуби манфиатҳои инфиродӣ ва ҷамъиятиро ба миён мегузорад. Дар шароити бозор, инсон ҳамчун субъекти озод амал мекунад, аммо ин озодӣ бояд

бо масъулияти иҷтимоӣ ва риояи меъёрҳои ахлоқӣ ҳамоҳанг бошад. Дар акси ҳол, бозор метавонад ба манбаи нобаробарӣ ва беадолатӣ табдил ёбад.

Ҳамин тариқ, рушди фарҳанги бозаргонӣ на танҳо масъалаи иқтисодӣ, балки як раванди мураккаби иҷтимоӣ ва маънавӣ буда, сатҳи умумии рушди ҷомеа ро муайян мекунад. Диссертатсияи мазкур барои ташккулёбии фарҳанги бозаргонии заминаи муҳим шуда метавонад. Муҳиммияти ин масъаларо диссертант ба маврид қайд менамояд, ки «фарҳанги бозаргонӣ низ як намуди фарҳанги инсон аст, ки муомилаю муоширати байни фурӯшандаю харидоронро дар доираи риояи қонунҳои ахлоқӣ ҳамчун субъектҳои асосии бозор ифода медеҳад.

Ба талаботи санитарӣ мувофиқ қунондани растануи дуконҳо; босифат ва дар доираи меъёрҳои муқарраркарда ҳифзи қардани молу маҳсулоти ба харидорон пешниҳодшаванда, ки қавли саломатии аҳоли мебошанд; роҳ наодан ба амалҳои риёқорию фиребқарӣ ва қаллобӣ, ки дар байни ин субъектҳо низоу зиддиятҳо ба вуҷуд оварда, дар низоми рушди ҷомеадорӣ метавонанд монеаҳо эҷод намоёнд ва ғайра қузуҳои дигари фарҳанги бозаргониро ташкил медиҳанд».(С.11)

Диссертант бар он назар аст, ки тижорат ва соҳибқорӣ, аслан дар давлатҳои қадим ҳамчун соҳаи қаволияти мардон доништа мешавад. Соҳибқорӣ новобаста аз муносибатҳои гендерӣ дар шароити ҷомеаи муосири Тоҷикистон намудҳои гуногунро дорад, ки яке аз онҳо соҳибқории иҷтимоӣ мебошад, ки дар амали намудани он бештар қонун афзалият дорад».(С.14) Дар умум мавзӯи баррасишаванда бисёр ақуали ва рӯзмарра буда, он барои ҷомеаи навини Тоҷикистон муҳиму зарурӣ мебошад.

Дарҷаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуқтаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд. Муҳаққиқ қӯшиш намудааст, ки моҳияти фалсафӣ-иҷтимоии падидаи бозаргонии озод дар ҷомеа ошқор намуда, ниҳоди бозаргониро дар раванди иҷтимоишави дар танзими муносибатҳои қавмийати нишон диҳад. Диссертант роҳи ягонаи расидан ба фарҳанги бозаргониро як намуди фарҳанги инсон ҳисобида, ки муомилаю муоширати байни фурӯшандаю харидоронро дар доираи риояи қонунҳои ахлоқӣ ҳамчун субъектҳои асосии бозор ифода мекунад.

Муаллифи диссертатсия қушиш намудааст, ки бозорро ҳамчун ниҳоди иҷтимоӣ, муносибатҳои иқтисодию иҷтимоӣ, арзиши мол, намуди хизматрасониҳо, қонёгардонии эҳтиёт ва талаботи харидорону фурӯшандагонро бо роҳи мубодила ва муошират нишон диҳад. Яке аз дастовардҳои қори таҳқиқоти муаллиф дар он зохир

мегардад, ки категорияҳои меҳварии фарҳанги бозори ҳамчун эҳтиёҷот, талабот, дархост, мол, мубодила, хариду фурӯш, ки бештари онҳо ба категорияҳои илми фалсафаи иҷтимоӣ низ дохил мешаванд чун мақулаҳои асоси дар қори диссертатсони худ нишон додааст. Ҳамчунин диссертант аз иҷрои комили вазифаҳои гузошташуда баромадааст. Навгониҳои пешниҳодшуда бо нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда бо ҳам алоқаи зич дошта, аз лиҳози илмӣ асоснок мебошанд.

Аз ҷумала пешниҳод намудааст, ки:

1. Мафҳуми фарҳанг ва фарҳанги бозаргонӣ дар концепсияҳои гуногуни илмӣ мавриди таҳлили муқоисавӣ қарор гирифта, категорияҳои “муоширати иҷтимоӣ” ва “фаъолияти бозаргонӣ” ҳамчун категорияҳои байнифаннии таҳқиқи ҷомеа таҳлилу муқоиса карда шуданд;

2. Моҳияти фалсафӣ-иҷтимоии падидаи бозаргонии озод дар ҷомеа ошкор гардида, ниҳоди бозаргонӣ ва ҷанбаҳои иҷтимоии он дар танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ нишон дода шуданд;

Объекти таҳқиқоти мазкурро таҳлили концептуалӣ ва илмӣ назариявии равандро падидаи “фарҳанги бозаргонӣ” дар доираи имконияти методологияи илмҳои фалсафӣ.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта. Асоснокӣ ва эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар баёни мантиқии муҳокимаю хулосабарориҳо, пайдарҳамии фикру андешаҳои муаллиф инъикос ёфтааст. Навгониҳо, хулоса ва тавсияҳои илмӣ пешниҳоднамудаи диссертатант асоснок ва боэътимод буда, муҳтавои қори илмиро инъикос ва мазмуну моҳияти қори пешниҳод шударо ифода менамоянд.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Диссертатсияи Холов Фаррух Начмиддинович аз муқаддима, се боб, нӯх зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат буда, ба талаботи таҳияи рисолаҳои илмӣ ҷавобгӯ мебошад. Ҳамаи қисматҳои диссертатсия ба ҳамдигар алоқаманд буда, ҷиҳати ноил гардидан ба вазифаҳои гузошташуда, мувофиқанд. Дар муқаддима мубрамияти мавзӯ, асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши он арзёбӣ гардида, объекту предмет, ҳадафу вазифаҳо, асосҳои назарияю методологӣ, наwgониҳои илмӣ ва аҳамияти назарияю амалии он муайян карда шудаанд.

Боби якуми диссертатсия - фарҳанги бозаргонӣ ва фаҳмиши фалсафии он нишон дода шуда, мақулаҳои асосии фарҳанги бозори дар фаҳмиши фалсафии он бо далелҳои муътамади илмӣ нишон додашудааст. Дар ин боб муҳақик ба омӯзиши раванди бозаргонӣ ҳамчун омили шӯғли инсон дар ҷомеа пеш аз ҳама дастрасӣ ба онро

барои тамоми табақаҳои ҷомеа тақозо менамояд. Диссертант дар боби мазкур таҳлил мекунад, ки бозор моликияти дар муомилот қарордошта бе адолати иҷтимоӣ сарф карда мешавад ва даромад танҳо ба ғолибон гурӯҳ равона мегардад.

Аз ин ру андеши диссертант дар боби мазкур дар хусуси он ки инсон падидаи тағйирёбанда аст, фикрҳо, эҳсосот ва амалҳои, ки барои худшиносии шахс муҳиманд, низ нисбатан тағйирёбанда мебошанд. Ё кушиш намудааст, ки нишон диҳад, ки «бозаргонӣ ҳамчун як самти фаъолияти иҷтимоӣ субъектҳои истеъмолкунанда, тижоратӣ ва истеҳсолиро бо ҳам муттаҳид мекунад, ки ҳар кадоми онҳо манфиати худро доранд. Эътирофи чунин вобастагии мутақобила як шакли озодии бозор аст, зеро субъектҳои алоҳида дар институтҳои бозор механизмҳоеро эътироф мекунанд, ки тавассути онҳо қонеъ кардани хоҳишҳои ҳама имконпазир мегардад».(С.55)

Ҳамчунин, диссертант шаклҳои асосии бозаргониро, ки ҳар давлат хусусияти хоси худро дорад, таҷрибаи бозаргони ин кишварҳоро бо хусусиятҳои тафовуткунандаи он нишон додааст. Диссертант бар он назар аст, ки бозаргонӣ ҳамчун мансуб ба як гурӯҳи муайяни тарзи зиндагӣ, инчунин маъноӣ доштани як шакли рафтори муайянеро дорад, ки аз ҷиҳати муҳимият аз дигар аъзои ё гурӯҳи ҷомеа фарқ дорад. Бо вучуди ин, қайд кардан муҳим аст, ки гарчанде таърифҳо ва концептуализатсияҳои муайяни тарзи бозаргонӣ метавонанд хеле монанд бошанд ҳам, аммо дар амалиёт ва методология, ҳангоми интиқоли концепсия ба сатҳи эмпирикӣ метавонанд фарқиятҳои зиёдеро пешорӯ оранд.(С.56)

Боби дуюми диссертатсия ба таҳлили «Ниҳоди фарҳанги бозаргонӣ ва моҳияти иҷтимоии он» бахшида шудааст. Дар ин боб, диссертант оид ба нақши маҳдуди давлат дар иқтисоди бозорӣ аз таъмини масъулияти иқтисодии субъектҳои хоҷагидорӣ вобастагӣ доштаро таҳлил намуда чунин хулосабарори мекунад, ки давлат иҷрои уҳдадорихоро аз ҷониби иштирокчиёни бозор назорат мекунад, ва риояи қоидаю қонунҳоро таъмин менамояд, ки ба ғолибият, муносибатҳои шартномавӣ ва дигар ҷиҳатҳои фаъолияти хоҷагӣ дахл доранд.

Боби мазкур аз се зербоб иборат мебошад. Дар боби мазкур диссертант «муносибатҳои бозаргонӣ тамоми равандҳои таъминоти ҷомеа, аз ҷумла мол ва ашёи заруриро танзим мекунанд ва маҳз ба воситаи ҳамин система ҳаёти ҷомеа амалӣ мешавад. Дар маркази ин муносибатҳо институти бозор қарор дорад, ки муносибати субъектҳои муҳталифро пайваст мекунад. Барои ҳамин, ҷомеа ва ҳар фарди он

инкишофи муносибатҳои бозаргониро бо дарки моҳияти ҳодисаҳои бозор қабул мекунад».(С.72)

Муаллиф чунин пешниҳод мекунад, ки институти бозор ҳамчун падидаи иҷтимоӣ ва фалсафӣ, дар илми фалсафа як шоҳаи нав мебошад. Омили дигар муносибатҳои бозаргонӣ дар раванди ҷомеа аз он иборат аст, ки онҳо шӯғли асоси аҳолиро инъикос мекунад. Муаллифи диссертатсия «мафҳуми бозорро» вобаста ба тафсири «Луғати забони тоҷики» чунин шарҳ медиҳад- “мафҳуми бозор” ҳамчун маҳалли махсуси хариду фурӯш нишон дода мешавад. Ҳамзамон, дар доираи истилоҳи “бозор” хусусиятҳои зерин ҳамчун аломати он мушаххас мегарданд: мавҷудияти дӯконҳо ва растаҳо; раванди доду гирифт; шакли ғайолияти мунтазами онҳо; рӯзи муайяни бозор; вақти муайяни бозор ва ғайра. Ин истилоҳ, инчунин ба маънои хариду фурӯш, ҷойи серғавғо, раванқ ёфтани кори шахс, яъне бозори кореро гарм карданро низ ифода мекунад.(С.72)

Боби сеюми диссертатсия ба масъалаи «Фалсафаи ахлоқ ва рушди фарҳанги бозаргонӣ дар шароити ҷомеаи муосири Ҷумҳурии Тоҷикистон».

Диссертант дар боби мазкур дар хусуси арзишҳои фарҳангӣ идеалҳои ахлоқӣ ва эстетикӣ, меёрҳо ва қолабҳои рафтор лаҳзаҳо ва қолабҳои нутқ инчунин анъана ва расму оинҳои миллӣ, топонимҳои таърихӣ, фолклор, маълумот додааст. Муаллифи диссертатсияи дар боби мазкур чунин ишора мекунад, ки усулҳои тадқиқоти илмӣ ғайолияти фарҳангӣ, иншоотҳо, объектҳо ва технологияҳои дорои аҳаммияти таърихӣ фарҳангӣ, лиҳози таърихӣ фарҳангӣ беназир ба ҳисоб мераванд. Муаллиф чунин қайд мекунад, ки шуури экологии истеъмолкунандагон ва стратегияҳои глобалии ҳифзи муҳити зист истеҳсоли маҳсулоти навро коҳиш медиҳад ё тағйир медиҳад. Дар ҳоле ки бозори моли дастӣ дуҷум бартарӣ пайдо кардааст. Ҳифзи табиат дар давлатҳои пешрафта ба он овард, ки аҳоли бо дарки зарари пластика, зарфҳо ва халтаҳои истифодаи чандкаратаро истифода баранд. (С.133)

Муаллиф дар боби мазкур чунин пешниҳод менамояд, ки мувофиқи маълумоти оморӣ танҳо дар давоми 40 соли охир хариди ин намуди маҳсулот ба як падидаи умумиҷаҳонӣ табдил ёфт, ки даромади он миллиардҳо долларро ташкил додааст. Барои тасдиқи ин далел мисол меоварем, ки мувофиқи тахмини муҳаққиқон фурӯши ҷаҳонии либос, пойафзол ва лавозимоти дигари бозори дастӣ дуҷум аз 24 миллиард доллари ИМА дар соли 2018 то 51 миллиард доллари ИМА дар соли 2023 афзоиш ёфтааст. Бозори ҷаҳонии мошинҳои дастӣ дуҷум бошад, дар

семоҳаи сеюми соли 2018 ба 10,2 миллиард доллари ИМА расидааст».(С.130)

Муаллиф дар боби мазкур рушди динамики бозори моли дасти дуомро таҳлил намуда, чунин хулосабарори мекунад, ки яке аз сабабҳои таваҷҷуҳи зиёд додани истеъмолкунандагон ба хариди ин маҳсулот аз тарқи дасти дуом ва рақобат ба соҳаи саноати молҳои нав дар он аст, ки молҳои дасти дуом дар бисёр мавриди аз нави сифат ва нарх фарқкунанда мебошанд. Агар барои ҷомеаи тоҷикистони харид либоси дасти дуом як падидаи нав дар қарни XX – ум ва ибтидои қарин XXI бошад дар кишварҳои аврупои ин раванд аз асри XVIII оғоз гардидааст.

Мувофиқи таҳлили иқтисодчиён рушди бемаилони бозори дасти дуом ин аз сатҳи паси зиндагӣ мардум дарак медиҳад. Мувофиқи талаботи истеъмолкунандагони ҷаҳони рақамӣ, бозори анъанавии моли дасти дуом қомилан онлайн шуд, яъне он тавассути афзоиши мизоҷ ва огоҳии қорбаронаш дар саросари ҷаҳон ғурушро дастгирӣ мекунад. Баръакси наслҳои қалонсол, истеъмолкунандагони ҷавон дар интиҳоби худ саҳталаб буда, ба хатарҳои марбут ба истифодаи маҳсулоти қаблан истифодашуда, аз қабилӣ: ҳолати фарсуда, сифати паст, ночизӣ ва ғайра қамтар дучор мешаванд. Инчунин диссертант дар боби мазкур чунин хулосабарори мекунад, ки дар тичорати ҷаҳонӣ аз либосҳои дасти дуом, 33% истеъмолкунандагони либоси дасти дуомро ҷавонон ташкил медиҳанд, зеро онҳо хариди либосҳои истифодашударо барои худ ҷоиз намеҳисобанд. Ба ин васила онҳо либосҳои гардероби худро доимо иваз карда ва либоси аз ҷиҳати экологӣ тоза хариданро афзалтар медонанд ва инчунин аз ҳисоби нахаридани либосҳои истифодашуда пулро сарфа мекунанд.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии диссертатсия.

Аҳамияти диссертатсия дар мавзӯи «Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон: таҳлили иҷтимоӣ» ба таври маҷмӯӣ дар чанд самти муҳим зоҳир мегардад. Пеш аз ҳама, аҳамияти илмӣ он дар таҳлили амиқ ва ҳамаҷонибаи фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун падидаи иҷтимоӣ ва фалсафӣ ифода ёфта, барои тақмили назарияи фалсафаи иҷтимоӣ ва иқтисодӣ заминаи нав фароҳам меорад. Дар баробари ин, аҳамияти амалӣ таҳқиқот дар он аст, ки натиҷаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшуда метавонанд дар таҳияи барномаҳо ва стратегияҳои давлатӣ, инчунин дар раванди таълим ва баланд бардоштани маърифати иқтисодии аҳоли истифода шаванд.

Аз ҷиҳати иқтисодӣ, таҳқиқот ба асоснок намудани нақши фарҳанги бозаргонӣ дар рушди ҷаҳолияти соҳибқорӣ, беҳтар гардидани муҳити

сармоягузорӣ ва таъмини рақобати солим мусоидат менамояд. Ҳамзамон, аҳамияти иҷтимоии он дар таъсири мусбати фарҳанги бозаргонӣ ба ташаккули арзишҳои ахлоқӣ, масъулияти иҷтимоӣ, баланд шудани сатҳи зиндагии аҳоли ва таҳкими суботи ҷомеа зоҳир мегардад. Ҳамин тариқ, диссертатсия дорои аҳамияти маҷмӯии илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ буда, барои рушди устувори ҷомеаи муосири Тоҷикистон саҳми назаррас мегузорад.

Нашири натиҷаҳои таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия.

Натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ довталаби дараҷаи илмӣ дар 7 мақолаи тақризшавандаи илмӣ, ки дар феҳрасти маҷаллаҳои илмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда, инъикос шудаанд. Хулосаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионии муаллиф дар 3 конференсияи ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ маъруза гардидаанд. Ҳамаи мақолаҳои нашршуда ва маърузаҳои диссертант ба мавзӯи диссертатсия робитаи бевосита доранд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Таҳқиқоти диссертатсионии довталаб бо риояи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмият дароварда шудааст. Довталаби дараҷаи илмӣ зимни таҳияи диссертатсия талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводи илмӣ»-ро, ки бо фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, №493 тасдиқ шудааст, пурра ба инобат гирифтааст. Автореферат, ки аз диссертатсия бармеояд, ба талаботи дар «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ шудааст, мутобиқ мебошад.

Эродҳо нисбат ба мазмуну муҳтавои диссертатсия.

Дар баробари муваффақиятҳои дар боло зикргардида, баъзе камбудиву норасогӣҳо дар диссертатсия низ дида мешавад, аз ҷумла мавҷуд будани ғалатҳои имлоӣ, услубӣ, грамматикӣ ва мантиқан созгор набудани бархе аз ҷумалаҳои матни диссертатсия.

1. Таҳқиқот бештар хусусияти назариявӣ дошта, ҷанбаи эмпирикӣ дар он камтар инъикос ёфтааст, ки метавонад ба эътимоднокии натиҷаҳои амалӣ таъсиргузор бошад.

2. Дар таҳқиқот муқоисаи таҷрибаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо таҷрибаи кишварҳои хориҷӣ ба таври нокифоя баррасӣ шудааст. Ворид

намудани таҳлили муқоисавӣ метавонист барои амиқтар дарк намудани хусусиятҳои миллӣ ва муайян кардани самтҳои рушди минбаъда мусоидат намояд.

3. Диссертатсия масъалаҳои марбут ба равандҳои муосир, аз кабили рақамсозии иқтисод, тичорати электронӣ ва таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба фарҳанги бозаргонӣ ба таври кофӣ инъикос наёфтаанд, ки дар шароити ҷаҳонишавии муосир аҳамияти махсус доранд.

Нуқсон ва камбудҳои зикршуда, аҳамияти назариявӣю амалии диссертатсияи мазкурро коста намекунад ва ба мухтавои кор таъсири манфӣ намерасонанд. Дар маҷмӯъ диссертатсияи **Холов Фаррух Начмиддинович** дар мавзӯи «**Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон: таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ**» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 6.3.7 - **Фалсафаи иҷтимоӣ**» дар дараҷаи зарурӣ таҳия гардида, кори мустақилона анҷомёфта ба ҳисоб меравад ва ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 6.3.7- **Фалсафаи иҷтимоӣ** мебошад

Такриздиханда:

Номзади илмҳои фалсафа

Декани факултети риёзӣ-педагогии

Коллеҷи омӯзгорӣ шаҳри Панҷакент

суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд,

Шаҳри Панҷакент, кӯчаи Саъди Шерозӣ 84

Gulbargb@mail.ru

(992)900981551

Бердиёрова.Г. И

Имзои Г. И. Бердиёрова-ро тасдиқ менамоям

Сардори шӯъбаи кадрҳои Коллеҷи

омӯзгорӣ шаҳри Панҷакент

«08» 04 соли 2026

Муҳиддинова Назокат